תלמוד בבלי · אחרונים · הגהות יעב״ץ · סדר נזיקין

הגהות יעב"ץ על שבועות

רבי יעקב ב"ר צבי [היעב"ץ] עמדין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הגהות יעב"ץ על שבועות

רבי יעקב ב"ר צבי [היעב"ץ] עמדין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הגהות-יעבץ-על-שבועות/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף ג. 4
דף ה. 4
דף ו: 4
דף יג. 4
דף טו: 4
דף יח: 5
דף כא: 5
דף כב: 5
דף כט. 5
דף לה. 5
דף לה: 6
דף לו: 6
דף לז. 6
דף לז: 6
דף מב. 6
דף מז. 6

דף ג.

תוס' ד"ה גבי כו' סגי. נ"ב והשתא פירוש ודמיין להדדי. ר"ל ועוד דדמיין דאו הא או הא סגי. א"כ בדמיין להדדי נמי סגי. להכי קשיא [להו להתוס'] השתא גבי מראות [נגעים] לתני כולהו דדמיין אע"ג דלא כתיבן הדדי:

דף ה.

גמ' הטל פרט ביניהם ודונם. נ"ב אין לו חבר במשקל והיה ראוי ודָנֵם בשקל ועשם ותנם. עם שאינם מגזרה אחת בנחים:

דף ו:

תוס' סד"ה גלימא. פי' שם לפי כו'. נ"ב ודאי פירושא דהכא עיקר החוש מעידו:

דף יג.

תוס' ד"ה לא. דלא אשכחן כו'. נ"ב ולי נראה כדרש"י דאתי מזכור את יום השבת לקדשו את מרבי יום הכפורים דאקרי נמי שבת שבתון (ואפי' י"ט בכלל מצות קדוש היום) ודרשה דזכרהו על היין [פסחים דף ק"ו ע"א ועי' תוס' שם וש"מ] אסמכתא להיכא דאפשר והיכא דליכא יין ואיכא פת מקדש עליו. והיכא דליכא לא הא ולא הא מיהא חיובא דקדוש לקרותו מקרא קדש ודאי במקומו עומד. וצריך לקיימו בתפלה ואע"ג דתפלה גופה דרבנן. לא היא. אלא נוסחי הברכות ומניינן מדרבנן אבל עקר תפלה דאורייתא כדילפינן [בריש תענית ובספרי] מולעבדו בכל לבבכם:

דף טו:

תוס' ד"ה אמטו. וקשיא א"כ פנימית אמאי נאכלת כו' ובפרק כו'. נ"ב לק"מ לפי המסקנא [בפסחים דף פ"ו ע"א] דשורא ובר שורא עלח"ש פ"ב דמדות ומ"ש שפודים בפ"א חוץ לחומה. היינו חוץ לחומה נמוכה. ודברי תוס' תמוהים שהשיגו על רש"י בחנם ובדו פירוש זר ונלחצו מאד לפרש פנימה דלהדי חומה לפי דרכם וכן נדחקו בההיא דכיצד צולין. ולמסקנא דהתם ודאי פירש"י דהכא א"ש בלי דוחק והוא האמת הגמור. וע"ע באם לבינה:

דף יח:

גמ' כל המקדש כו' הויין לו בנים זכרים. נ"ב כלומר בטוח הוא שלא ימות בלא בנים זכרים. כך צ"ל משני טעמים וק"ל:

דף כא:

"**רב ושמואל**" **ור"י דאמרי תרוייהו**. נ"ב בחד חשיב להו [לרב ושמואל]. ויותר נראה דתיבת תרוייהו ט"ס היא לפום ריהטא אתיא ליה. וכ"ה לקמן (כ"ב ב') [כ"ג ב' וביומא] בלי תרוייהו:

דף כב:

תוס' סד"ה תא. בלשולם הוו קרו לאכילה טעימה. נ"ב הכי מוכח טובא בכמה דוכתי דוק ותשכח. ואיתא נמי לעיל בעמוד העבר ועי' מו"ק (סקס"ז):

דף כט.

רש"י ד"ה שקולה. גימטריא שלה כו'. נ"ב יש אם למקרא [אף דכתיב ציצת חסר יו"ד השני וכ"כ הרא"מ ס"פ שלח]:

תוס' סד"ה כשהשביע כו'. נ"ב אמנם הדבר ברור וידוע שהראשונים שעבדו עבודת כוכבים לא כפרו בה'. אלא עשו ע"ז לאמצעי ומליץ טוב בינם ובין ה'. שהוא יתברך אצלם גבוה מאד נעלה מב"א שיעבדוהו מבלי אמצעי (עמ"ש בפירוש פרשה ראשונה דהלל בס"ד) וכנראה מעובדי העגל שלא בקשו רק מנהיג מקביל. כמובן ומבואר בכתוב כוונתם. באמרם עשה לנו אלהים וגו' כי זה משה האיש. וכל הענין מוכיח כן. וכן בפסל מיכה מפורש שלא כחשו בה' כלל ולא עשהו מיכה אלא להורדת רוחניות והשפעה על ידו ואפי' באחאב שהתמכר לעשות הרע. מצינו שעכ"ז היה מחזיק בתורה כמ"ש רז"ל. וגם אפילו בא"ה עובדי כוכבים אמרו [בסוף מנחות] על הפסוק ובכ"מ מוקטר לשמי. דקרו ליה אלהא דאלהיא:

דף לה.

גמ' אמר רב יהודה ה"ק כו' א"ל אביי. נ"ב נ"ל תיבת אביי [או מלת "ליה" וכ"ה סגור בפנים בכ"י] ט"ס כי כמו שרבא לא ראה רב יהודה [כמ"ש בקדושין ע"ב:]. גם אביי לא

ראהו. כדמשמע פשש"א [ברכות דף מ"ח ע"א וע"ש בהגהותיו. ולגירסת בה"ג ותר"י שם ניחא הכל]:

שם אלהיכם. נ"ב פשוט דה"ה אלהינו (עי' "שאילת יעב"ץ" קנב) וכן אלהיהם כדאיתא לקמן דהכנוי בלבד נמחק לת"ק. ולאחרים דהלכתא כותייהו גם הכנוי אינו נמחק. ונראה שהסופר השמיטם כאן אגב שטפיה:

תוס' ד"ה באלף. שאינו מתכוין לשם. נ"ב אלא להשביע בו. דכתיב ובשמו תשבע:

דף לה:

גמ' דקטלא חד משיתא כו'. נ"ב ששיתו של אלף מלבר. מדאמר בוא"ו ומאתים משמע הכי:

שם כל מלכיא. נ"ב הלשון אינו מדויק צריכא למימר ואף מלכיא דמלך מלכיא אינו קדוש אלא מלך בלבד הוא הקדוש. ועיין במ"ב לפנה ב' דאוצר הטוב ובמו"ק דף יד:

דף לו:

במשנה גרידתא. נמחק [וכן ליתא בירושלמי וברי"ף ואינו לשון המשנה כי אם לשון גמרא. וברש"י צ"ל הנקודה קודם מלת גרידתא וכמו במשנה דלעיל דף ל' אף דלא קתני גרידתא מ"מ פירושו כן]:

דף לז.

גמ' מדקאמר ליה. מלת ליה נמחק [וכן ליתא בדפו"י וברש"י]:

דף לז:

תנינא "ליה" והכי תנינא "ליה". צ"ל לה:

דף מב.

דכמה דנפישי בקיעי. נ"ב מאן דגרס בעי"ן לא משתבש וצ"ל בפ"א [פקיעי]. ומד"ג בבי"ת צ"ל באל"ף:

דף מז.

תוס' ד"ה הוה. מצינו בפ' חבית שקרא רב רבותינו כו'. נ"ב אגב שטפא אתיא ליה לבתו"ס. התם לישנא דתלמודא הוא. ולאו רב הוא דקרי להו רבותינו [אבל צדקו דברי

התוס' דע"כ צ"ל התם דקאמר הש"ס דרב גופיה אמר ומשום כבוד רבותינו כו' לכן מפרש הגמ' ומנו ר"כ ור"א. ואם איתא דרב גופי' לא אמר מידי אלא כ"ז מדברי הגמ' לא שייך האי לישנא ומשום כבוד רבותינו כו' ומנו כו'. ועי' בהגר"א יו"ד סי' רמ"ב ס"ק ל"ג]: